

Arjen Timmer

Op 27 april 2009 publiceerde ik op de website van mijn eigen damvereniging, DES Lunteren, een klein artikel dat ik voorzag van de naam 'Een klassieker'. Zo'n anderhalf jaar later, op 16 oktober 2010, werd ik op een opvallende wijze weer herinnerd aan dit artikel.

'Een klassieker'

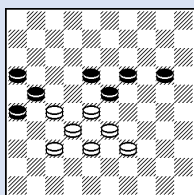
Ik startte mijn verhaal destijds met deze woorden:

"We zien op diagram 1 een fraaie klassieke stelling, waarbij we bijna de neiging hebben om te denken dat dit vast een klassieker moet zijn die in vele strategische damboeken is opgenomen. Alleen de naam is ons even ontschoten. Maar nee: het is een damcompositie. Kan dat met zo'n mooie beginstand? Gelukkig wel, ja! Het is een compositie van Gerhard Bakker, met het geboortjaar 1965. Een 'klassieker' in de damproblematiek!"

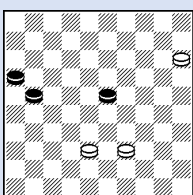
Het woord 'klassieker' gebruikte ik natuurlijk als een kleine woordspeling, aangezien we op diagram 1 een klassieke stand op het bord zien (met de schijvenstructuur 27, 32, 28, 23, 19, 24). Ik vervolgde mijn verhaal voor de partij-georiënteerde dammers als volgt:

"De actieve rekenaar heeft al gezien dat 28-22 net niet wint en dat ook 39-34 remise is. Dus moet wit tactische middelen uit het repertoire halen om de winst binnen te halen. Dat lukt via 1.27-22! 18x27 2.28-22 27x18 3.37-31 26x37 4.33x15 [zie diagram 2] 23-28 5.15-10! 28-32 6.38x27 21x32 7.10-05 32-38 8.05-37! 16-21 9.37-48! en zwart staat in alle varianten verloren. De leukste is deze: 9...38-43? 10.48-26! 43x34 11.26x40/45 W+. De critici zeggen dat het eindspel niet helemaal scherp is vanwege de veldkeuze 40/45 van de witte dam, maar ik vind de prachtige beginstand met een zeer hoog partijgehalte genoeg compensatie voor het gebruik van zo'n onscherp moment."

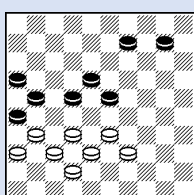
1. G. Bakker

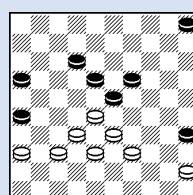
2. Motiefstand

3. variatie

4. variatie

Uitbreidingen

Ik presenteerde in hetzelfde artikel ook nog een tweetal uitbreidingen van diagram 1, zie diagram 3 en 4. In diagram 3 neemt wit het initiatief met een paar krachtige zetten over van zwart: 317, 27 (914) 338 (19) 383 (14) 38 (20) etc. W+. In diagram 4 heeft zwart duidelijk een te zwak centrum. Wit kan optimaal profiteren door 361 (17) 317 (171) 40, 50 (10) 44 (14) 39 (20) etc. W+.

Het kan ongetwijfeld op nog veel meer manieren. Ik presenteerde dit tweetal verdiepingen alleen maar om aan de partijspelers te laten zien hoe het proces van componeren er ongeveer uitziet, op hoeveel mogelijkheden een damproblemist soms stuit bij het bewerken van een bepaald kernidee. Ik sloot mijn verhaal op de site van DES Lunteren af met de volgende woorden, waarvan ik toentertijd nog niet wist hoe waar dat zou blijken te zijn:

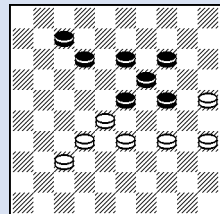
"En houd in gedachten: damproblematiek hoeft niet per se ver af te staan van partijspel. Sterker nog: veel damproblemen kunnen zo maar in de partij voorkomen!"

Grote woorden?

Ik nam in april 2007 al de proef op de som en keek eens in de partijendatabase van Klaas Bor. Al snel vond ik diagram 5, een partijstand waarin het idee van Gerhard Bakker zomaar had kunnen voorkomen. Toeval of niet, de dammers die diagram 5 op het bord brachten zijn twee (oud-) clubgenoten van mij! Michiel Kroesbergen, die kennen we inmiddels, speelde met wit tegen Erwin van Hierden. Van Hierden won na 51...13-18, maar de winst na 51...12-18 52.34-30 07-12 53.37-31 etc. was natuurlijk veel mooier geweest! Ik zal het Erwin nog wel eens vertellen.

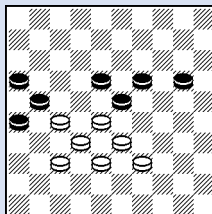
Maar enfin, mijn uitspraak dat damproblemen zomaar in de partij kunnen voorkomen, bleek niet zomaar uit de lucht gegrepen. Het verhaal wordt nog sterker. Op 18 oktober 2010 moest het eerste tental van DES Lunteren een uitwedstrijd spelen tegen MO & Z Volendam, in de Ereklasse. Een gezellig vriendenteam tegen een sterk vreemdelingenlegioen. Een beetje zoals David tegen Goliath. Aan bord zeven moest mijn teamgenoot Ronald van de Beek het opnemen tegen de steeds sterker wordende Kameroenees Thomy Lucien Mbongo.

5. E. van Hierden

M. Kroesbergen

6. R. van de Beek

T.L. Mbongo

Een echte partijcompositie!

Van de Beek is een degelijke dammer die elk seizoen weer verrassende uitslagen weet te noteren. Menig sterke dammer heeft het niet makkelijk tegen hem. Ook Mbongo moest alles uit de kast halen om te winnen, maar dat deed hij dan ook. We geven deze partij hier volledig weer. 01. 32-28 17-22 02. 28*17 11*22 03. 37-32 12-17 04. 41-37 06-11 05. 32-27 een eerste ongewone zet van de Afrikaan. 05...19-23 06. 34-29 23*34 07.

40*29 14-19 08. 37-32 08-12 09. 45-40 10-14 10. 50-45 05-10 11. 40-34 19-23 12. 31-26 22*31 13. 26*37 23-28 14. 32*23 20-24 15. 29*20 18*40 16. 45*34 15*24 de stelling is sterk vereenvoudigd, mijn clubgenoot is duidelijk uit op een rustige stand met remiseperspectieven. 17. 36-31 12-18 18. 31-27 07-12 19. 46-41 01-06 20. 38-32 02-08 21. 43-38 13-19 22. 33-29 24*33 23. 38*29 08-13 24. 41-36 10-15 25. 35-30 14-20 26. 30-24 19*30 27. 34*14 09*20 28. 42-38 04-09 29. 47-42 17-21 30. 39-34 13-19 31. 44-40 09-13 32. 48-43 12-17 33. 43-39 de druk wordt langzamerhand toch wel wat opgevoerd. De zwarte korte vleugel staat inactief, wit speelt daarentegen actief over veld 29. 33... 19-23 34. 39-33 13-19 35. 33-28 20-24 36. 29*20 15*24 37. 40-35 24-29 38. 49-43 29*40 39. 35*44 21-26 de scheve zwarte stand wordt nu wel erg overheersend. 40. 38-33 17-22 wat anders? 41. 28*17 11*31 42. 36*27 06-11 43. 33-28 11-17 44. 43-39 03-09 45. 39-33 17-21 46. 44-39 09-14 47. 42-38 14-20 en de stand van diagram 1 is ontstaan!

Ik was drie zetten terug al langs bord 7 gelopen en herinnerde mij de publicatie op de site van DES Lunteren direct. Ik kon mijn ogen eerlijk gezegd niet geloven! Mbongo greep dit buitenkansje met beide handen aan, maar zal het ongetwijfeld enkele zetten hiervoor al gezien hebben. Van de Beek geeft de gelegenheid om het eindspel helemaal uit te voeren: 48. 27-22! 18*27 49. 28-22 27*18 50. 37-31 26*28 51. 33*15 23-28 52. 15-10 28-32 53. 38*27 21*32 54. 10-05 32-38 55. 05-37 16-21 56. 37-48 en na 56 zetten gaf Van de Beek op.

Mijn stelling in het artikeltje op de DES-site werd door deze partij opmerkelijk bevestigd. We verloren de wedstrijd nipt met 11-9, mede doordat ik zelf niet kon winnen van een op papier mindere tegenstander. Maar de partij van Van de Beek was voor mij die dag het hoogtepunt, al was het helaas in 'ons' nadeel.

Origineel?

Twee dingen wil ik nog kwijt over de partijcompositie die in dit artikel centraal stond. Allereerst dat een problemist (tot het tegendeel is bewezen) voor de zoveelste keer een idee/stand eerder vond dan een speler van een dampartij. Hoe is het toch nog mogelijk dat er door veel partijspelers wat afkeurend gekeken wordt naar de damproblematiek? Ten tweede vraag ik me af of het (veel) vaker is gebeurd dat een scherpe compositie (vervolgens) ook exact zo tijdens een partij op het bord is gekomen...? Wellicht dat uw reacties zorgen voor een vervolgartikel, ik zie ze in ieder geval graag tegemoet!

arjen.timmer@gmail.com

